

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2022 г.
Основна научна област:
Технически науки
№ на договор:
КП-06-Н67/6
Начална дата на проекта и срок на договора:
12.12.2022 г., Срок на договора: 36 месеца
Заглавие на проекта:
Биоелектрохимични системи за почистване на органични замърсители
Базова организация:
Институт по електрохимия и енергийни системи „Акад. Е. Будевски“ – Българска академия на науките
Партньорски организации:
1. Институт по инженерна химия – Българска академия на науките;   2. Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Проф. д-р Константин Мавродиев Петров
Общ размер на договореното финансиране:
350 000 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Фенолът и неговите производни, както и синтетичните багрила, представляват сериозни замърсители за околната среда. Тези органични съединения имат сложна химична природа. Разграждането им в микробиални горивни елементи представлява както фундаментален научен проблем, така и технологично предизвикателство.

Микробиалните горивни елементи (МГЕ) представляват устройства, които се използват за генериране на електричен ток с едновременното почистване на отпадъчни води. При използване на специфични микроорганизми и условия може да се достигне и до синтез на целеви продукти. Добавените микроорганизми са биокатализатори, поради това, че катализират окислението на органични вещества в хода на собствения си катаболизъм. Основни техни предимства са ниската им работна температура, неутрално рН и възможността за използване на сложна биомаса (често различни видове отпадъци или отпадни води) като анодно гориво.

Настоящият проект си поставя за цел пречистването на моделни разтвори от фенол и синтетични багрила в микробиални горивни елементи. Ще се подберат багрила, които се разграждат от определени щамове бактерии и ще се установят най-подходящите концентрации и условия на разграждането на съответните замърсители. Ще се изследва влиянието на конструктивните особености на горивния елемент (мембрана, електроди и окислител), както и на условията за бактериално разграждане, върху степента на пречистване и генерирания електричен ток. Ще бъде определена биосъвместимостта на модифицираните с катализатор електроди.

Настоящият проект предлага алтернативно решение за почистване на отпадъчни води от опасни органични замърсители, каквито са фенолът и неговите производни. Голямо предимство на микробиалните горивни елементи е, че паралелно с почистването на биоразградими субстанции, се генерира и електрическа енергия. Това прави тази иновативна технология енергонезависима, с неутрален отпечатък върху околната среда и значителен потенциал за индустриално приложение.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
Базова организация:	
Институт по електрохимия и енергийни системи „Акад. Е. Будевски“ – Българска академия на науките	
Ръководител на научния колектив	
Проф. д-р Константин Мавродиев Петров	Учен
Участници:	
Доц. дбн Йолина Валентинова Хубенова	Учен
Гл. ас. д-р Джамал Реджеп Узун	Учен
Гл. ас. д-р Иво Олег Бърдаров	Постдокторант
Д-р Даниела Райкова Леви	Учен
Ас. Йордан Емилов Илиев	Докторант
Партньорска организация:	
Институт по инженерна химия – Българска академия на науките	
Участници:	
Доц. д-р Елена Николаева Разказова-Велкова	Учен
Проф. д-р Люцкан Атанасов Люцканов	Пенсиониран учен
Гл. ас. д-р Цветомила Иванова Първанова-Манчева	Учен
Ас. Стефан Мартинов Стефанов	Млад учен
Надя Иванова Арменова, биолог	Млад учен
Мира Вероник Йорданова, биолог	Докторант
Партньорска организация:	
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград	
Участници:	
Проф. дн Марио Йорданов Митов	Учен
Доц. д-р Румяна Иванова Бакалска	Учен
Гл. ас. д-р Елица Йорданова Чорбаджийска	Постдокторант
Гл. ас. д-р Мина Михайлова Тодорова	Постдокторант
Десислава Йорданова Апостолова	Студент
Милена Младенова Кехайова	Студент

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).